
Vergaderjaar 2024-2025

36 755 Wijziging van de Omgevingswet (maatwerkaanpak PAS-projecten)

**A BRIEF VAN MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN
NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 mei 2025

Onlangs is bij de Tweede Kamer een wetsvoorstel ingediend tot wijziging van de Omgevingswet (maatwerkaanpak PAS-projecten). Bij brief van heden heb ik de Tweede Kamer verzocht om een spoedige behandeling van dat voorstel. Graag wil ik ook uw Kamer verzoeken om het voorstel, als de Tweede Kamer het aanvaardt, spoedig te behandelen. Het voorstel voorziet in de aanpassing van artikel 22.21 van de Omgevingswet. De huidige bepaling draagt het Rijk en de provincies op tot legalisatie van de projecten waarvoor ten tijde van het programma aanpak stikstof 2015–2021 (PAS) geen natuurvergunning nodig was.

Die projecten zijn alsnog vergunningplichtig geworden doordat die vrijstelling in mei 2019 door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onverbindend is verklaard.¹ In 2021 is in de wet een aan het bestuur gerichte opdracht opgenomen voor het legaliseren van deze activiteiten.² Voor het legaliseren van de tussen medio 2015 (inwerkingtreding van het PAS) en mei 2019 gemelde projecten is eind februari 2022 een programma met maatregelen vastgesteld. De einddatum voor het treffen van de maatregelen ten behoeve van de legalisatie is eind februari 2025 verstreken. Alle legalisatie-inspanningen van de afgelopen jaren hebben maar voor weinig PAS-projecten geleid tot een oplossing. Daarom verlengt dit wetsvoorstel de wettelijke einddatum met drie jaar, tot 1 maart 2028. Ook brengt dit wetsvoorstel in die opdracht tot uitdrukking dat niet langer alleen wordt ingezet op legalisatie maar ook op andere oplossingen. Daarmee wordt aangesloten bij de bredere maatwerkaanpak zoals aangekondigd in de Kamerbrief van november 2024.³

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in februari 2024 bepaald dat provincies, onder voorwaarden, tot medio 2025 ruimte hebben om tijdelijk niet te handhaven bij PAS-projecten in gevallen waar dat de uitkomst is van de belangenafweging.⁴ Het verlengen van de wettelijke termijn van het voorgeschreven programma vergroot de kans dat de bestuursrechter het bevoegd gezag toestaat om ook ná medio 2025 af te zien van handhaving. Een spoedige behandeling van het wetsvoorstel is van belang met het oog op de handhavingsprocedures die naar verwachting weer op gang zullen komen vanaf medio 2025.

¹ ABRvS 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603.

² In de toenmalige artikelen 1.13a-1.13c van de Wet natuurbescherming, zie de Wet stikstofreductie en natuurverbetering, Stb. 2021, 140. De opdracht staat inmiddels in afdeling 22.4 van de Omgevingswet. Zie voor een toelichting bij de wettelijke bepalingen Kamerstukken II 2020/21, 35600, nr. 19.

³ Kamerstukken II 2024/25, 35334, nr. 322.

⁴ Zie www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/februari/tijdelijk-afzien-handhaving-pas-mag.

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur